༄༅། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་ཡོད་པ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དཔྱད་གླེང་བཞུགས་སོ། །

བསྐལ་མང་གོང་ནས་རྟུལ་བྲལ་མཚན་དཔེ་ལྡན་པའི་སྐུ། །
བཙོས་མིན་ཚུལ་སྤྱངས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བདེན་པའི་གསུང་། །
རྣམ་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པ་མི་མངའ་འོད་གསལ་ཐུགས། །
ཐུབ་དབང་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོར་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་འདུད། །

ཅེས་མཆོད་ཡུལ་གོང་མ་རྣམས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་གང་ཞིག་གླེང་བར་བྱ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། སྨྲ་འགྱུར་རྙིང་མའི་དགོན་ཆེན་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་ཞེ་ཆེན་བསྟན་གཉིས་དར་རྒྱས་གླིང་དུ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་སྐོར་ལ་བགྲོ་གླེང་གི་དུས་འདིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྐོར་ཅུང་ཟད་གླེང་བར་བྱ་བ་ལ། ༡ ཁམས་སམ་རིགས་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ། ༢ གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། ༣ དེ་ཡི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༤ བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མཚན་ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། ༥ བཀའ་བར་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དགོངས་པ་འགལ་མེད་གནད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ལྔ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།[1] དག་པ་དྭངས་བ་འོད་གསལ་བ། །མི་འཁྲུགས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ། །ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སྐོང་བཤགས་རྡོ་རྗེ་ཐོལ་གླུ་ལས།[2] བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །སེམས་ནི་རྒྱ་ཆེན་མཆོག་ཏུ་རབ་བསྐྱེད་

ཅིང་། །འགྲོ་བ་དེ་དག་མ་ལུས་སངས་རྒྱས་རྒྱུ། །འདི་ན་སྐྱོད་མིན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས།[༣] རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཞུགས་ཕྱིར། །རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་དེ། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་འབྲས་ཉེར་བརྟགས་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ལྡོས་པའི་རིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རྒྱུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་གསུམ་གྱིས་གྲུབ། དེ་ཡང་དང་པོ་འབྲས་རྟགས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན། དང་པོ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ངོ་བོ་ཡེ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། ངོ་བོ་ཡེ་དག་དང་། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལྡོག་ཆ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་གོ །སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེའི་འབྲས་བུ་མིན་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུས་ཅན་ཀུན་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོའི་དོན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དེ་ལྟ་བུ། སྤྲོན་ཐ་མལ་པ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དེ་ལས་ཕྱིས་གསལ་བའམ། འཕྲོ་བའམ། མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལྟ་ནས་གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༡) སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར། མདོ་སྡེ་པོད་རྟགས་ (ད) ཤོག་གྲངས་ ༩༨ ནང་དུ་གསལ།
༢) ཀློང་ཆེན་སྙིང་གི་ཐིག་ལེ་ཤོག་གྲངས་ ༥༢༠ ནང་དུ་གསལ།
༣) རྣམ་གླིང་དེབ་གཟུགས་ཤོག་གྲངས་ ༡༥ ནང་དུ་གསལ།

འདིས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་ནི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ན་སེམས་ལ་སངས་རྒྱ་རུང་གི་རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རིགས་གཏན་ནས་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས།[༤] ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། །ས་ལེ་སྦྲམ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཁམས་མེད་པ་ན་ལས་བྱས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཐད་པ་བསྟན་པ། དཔེ་ཞིང་ས་ལ་ལོ་ཏོག་སྐྱེ་རུང་ལྟར་སེམས་འདི་སངས་རྒྱ་རུང་གི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་གྱི་རིགས་ཁྱད་པར་བ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་གྲུབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སྐུ་ཅན་ཏེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་པར་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་ནི་སྲུང་དན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས།[༥] དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་ནི་ཨུ་སྟེགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཤི་ཡང་སྨྲོས། །ཞེས་དང་།[༦] རིགས་ཀྱི་བུ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པའི་སྐུ་དང་། མི་ཤིགས་པའི་སྐུ་དང་། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དང་། ཤའི་སྐུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་དང་།[༧] ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་སྨྲ་བས་ནི་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་འབར་བ་འདི་ལ་ལྕེས་ཀུན་ནས་རེག་པར་བྱས་ཏེ་ཤི་ཡང་སྨྲའི། ཚིག་དེ་ནི་མཉན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་།[༨] མེད་དགག་གི་ཆ་ཙམ་སྲུང་འདས་སུ་མི་རུང་བ་ཡང་ལུང་དེ་ལས།[༩] སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཚེ་བཙལ་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་རྙེད་པ་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཐར་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

[༤] སྲི་དགེ་བསྟན་འགྱུར། པོད་རྟགས་(ཀ) ཤོག་གྲངས་ ༦༤ ནང་དུ་གསལ།
[༥] སྲི་དགེ་བཀའ་འགྱུར། མདོ་སྡེ་པོད་རྟགས་(ཐ) ཤོག་གྲངས་ ༣༥ ནང་དུ་གསལ།
[༦] སྲི་དགེ་བཀའ་འགྱུར། པོད་རྟགས་(ཐ) ཤོག་གྲངས་ ༤༥ ནང་དུ་གསལ།
[༧] སྲི་དགེ་བཀའ་འགྱུར། པོད་རྟགས་(ཐ) ཤོག་གྲངས་ ༥༢ ནང་དུ་གསལ།
[༨] སྲི་དགེ་བཀའ་འགྱུར། པོད་རྟགས་(ཐ) ཤོག་གྲངས་ ༧༦ ནང་དུ་གསལ།
[༩] སྲི་དགེ་བཀའ་འགྱུར། པོད་རྟགས་(ཐ) ཤོག་གྲངས་ ༧༧ ནང་དུ་གསལ།

ཐར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བཟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་ཀྱང་།[10] གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་ཤེས་པ། །ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་ཡང་། གདོད་མའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རོ་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་འདུས་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་དང་། འགྱུར་བའི་ཟུག་རྡུ་མ་སྤངས་པ་དང་། ཡང་འགག་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཆ་དང་བཅས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་འཇིག་པས་བསླུ་བ་ཅན་དང་། གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མ་གྱུར་པ་རང་ཉིད་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འགག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་གང་དུ་ཉེ་ཚེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀུན་ལ་རོ་མཉམ་དུ་མ་སོང་བ་དང་། མཐའ་ཀུན་ལས་མ་འདས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་མ་འགག་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པར་འདུ་བྱེད་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བཅས་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེར་འབྱུང་བས་ན། ལམ་ངན་པ་འདི་དོར་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་དམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཐུན་མོང་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞལ་ནས་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་པ་མི་སྲིད་དེ། ཤེས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པས་སོ་སྙམ་པ་ནི་གྱི་ན་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཉི་ཚེ་བ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་རོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་ཁྱབ་མཁའ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཅན་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་གདངས་འོད་གསལ་མི་འགྱུར་བའི་ངང་དེར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ཁྱབ་ཆུབ་པས་ན་དེའི་ངོ་བོ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡེ་ནས་མེད་པར་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༠༽ སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར། པོད་རྟགས་ ༼ཁ༽ ཤོག་གྲངས་ ༡༣༡ ནང་དུ་གསལ།

དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་སྟེ། དངོས་མེད་རྒྱང་པ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་ལ། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་པར་དཔྱད་ན་འདུས་བྱས་དང་གསོག་གསོབ་རྫུན་པ་བསླུ་བ་ཡིན་ལ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ནི་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།[༡༡] རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྲིད་ཞི་ཀུན་ཁྱབ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དེ་ནམ་ཞིག་མངོན་དུ་འགྱུར་རུང་གི་རྒྱུད་ན་ད་ལྟ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དྲི་གང་དང་བྲལ་བར་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ལ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་ལ་སྔ་ཕྱི་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། །འགྱུར་མེད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།[༡༢] ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་རྟོགས་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སོགས། །གློ་བུར་དྲི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཀུན་ཆོས་ཉིད་དེའི་ངང་དུ་འཕོ་འགྱུར་བྱེད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། སེམས་ཀྱི་དག་པ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་འོད་གསལ་བའི་དབྱིངས་ལ་འབྲལ་པས་གོས་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། མ་འབྲལ་པ་གཤིས་ཀྱི་རང་གདངས་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོབས་སོགས་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྲལ་མེད་དུ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་ཇི་བཞིན་ནོ།།

༡༡༽ ལྷན་ཁ་དེབ་གཟུགས་ཤོག་གྲངས་ ༡༩ ནང་དུ་གསལ།
༡༢༽ རྣམ་གླིང་དེབ་གཟུགས་ཤོག་གྲངས་ ༣༨ ནང་དུ་གསལ།

དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས།[༡༣] རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །གློ་བུར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི །རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །བླ་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། མདོར་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ན་སངས་རྒྱ་རུང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བྲི་གང་དང་བྲལ་བར་བཞུགས་དགོས་ཏེ། ལམ་སྒོམ་ན་སངས་རྒྱ་རུང་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་གསར་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་ཞེས་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་ད་ལྟ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་བཞུགས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་ཅི་ལ་མི་སེལ་སྙམ་པ་དང་། ཡང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་གོ་ཡུལ་ལ་ཞེན་ནས་སངས་རྒྱས་ནི་འབྲས་བུ་དང་སེམས་ཅན་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་དོ་སྙམ་ན། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དོན་ལ་བློ་མ་སྦྱངས་པ་བྱིད་ལ་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་གི་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྲིད་ནས་དོགས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་ཁག་མེད་ཀྱང་། མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་ཡོད་ཀྱང་། རང་སེམས་འཁྲུལ་པ་གློ་བུར་བ་འདི་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འཁྲུལ་སེམས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འདི་ཙམ་འཁོར་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ་འཁྲུལ་པ་དེས་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན་གཉིད་ཀྱི་དུས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་པུའི་དབང་གིས་ལུས་དང་ཡུལ་དང་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་སྣ་མེད་པ་བྱུང་བ་ལ། དེ་དུས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་འཛིན་ཅིང་དམིགས་ཀྱི། ཡིད་ཤེས་ཁོ་རང་གིས་རང་གི་ཡིན་ལུགས་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་མ་གྲུབ་པ་ཤེས་མི་ནུས་ལ། མ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་མེད་དེ། གནས་སྣང་མི་མཐུན་པའི་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

[༡༣] རྐྱ་ལེགས་བཤད་གླིང་གི་དེབ་གཟུགས་ཤོག་གྲངས་ ༡༠༣ ནང་དུ་གསལ།

དེས་ན་སེམས་དང་སྙིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཡང་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་འབྲས་གནས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནོད་པ་སྟོན་པ་ནི་ཕྱོགས་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་འདིས་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་གསལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རིགས་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། གནས་ཚུལ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མེད་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་བྲལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་འབྲས་སུ་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྐང་པ་གཉིས་པ་ནི། ལུས་ཅན་ཀུན་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་གདོད་མའི་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པས་ན། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་དེ་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་གློ་བུར་བས་སྤྲུལ་པའི་སེམས་ཅན་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་ངེས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་འོད་གསལ་བ་དང་། སྒྱུ་དང་ལས་འདས་པ་དང་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་ཙམ་གྱིས་རིགས་ཡོད་པར་གྲུབ་ན། ས་རྡོ་སོགས་ལའང་རིགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་སྙམ་ན། རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲུལ་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྦྱངས་ནས་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་བློ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱོན་མེད་ལ་འཇོག་དགོས་ན། དེ་སེམས་མ་ཡིན་པ་ས་རྡོ་སོགས་བེམ་པོ་ལ་ལམ་སྒྲུབ་པ་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་ནའང་དེ་ལ་རིགས་ཡོད་པར་མི་ཐལ་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ས་རྡོ་སོགས་སྣང་གི་ས་རྡོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་པའི་དཔེས་མཚོན་ཏེ་ཤེས་ཐུབ་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སེམས་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད། ཚུ་ལ་བརྟན་ལྟར་ཞུགས་པར་ཤེས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རོལ་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་མི་དགོས་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངང་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བར་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ།

སྡུད་པ་ལས།[19] གཟུགས་ཀྱི་དག་པ་འབྲས་བུ་དག་པར་རིག་པར་བྱ། །འབྲས་བུ་གཟུགས་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དག་པར་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་འབྲས་བུ་དག་དང་གཟུགས་དག་པ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ་དབྱེར་མེད་བཅད་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་ཅན་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་པ་གང་ཡིན་པ། ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དག་པའམ་རང་བཞིན་ཏེ། རང་སྣང་གི་སྒྲིབ་པ་རིམ་བྲལ་གྱི་མཐོང་ཚུལ་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཅན་རིག་པའི་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཟད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ན། ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མ་དག་པར་ལྷག་མར་མི་ལུས་ཏེ། མིག་སྐྱོན་དག་ན་རབ་རིབ་རང་སངས་པ་བཞིན་នོ། །འོ་ན་གཅིག་སངས་རྒྱས་དུས་སྣང་བ་མ་དག་པ་ཀུན་འགག་གམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་སྣང་གི་སྒྲིབ་པས་རང་བསྒྲིབས་ནས་གནས་སྣང་འགལ་བར་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གནས་སྣང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་དག་པའི་སྣང་བ་འདི་ཀུན་མངའ་འམ་མི་མངའ། མངའ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ལ། མི་མངའ་ན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པར་མི་སྲིད་དོ་སྙམ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་དོ་ཅོག་ཀུན་རང་དང་རོ་མཉམ་པའི་ངང་ནས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅིང་། དེ་ལ་རང་ངོར་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཆེན་པོར་གཟིགས་པ་ལས་མ་འདས་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གཟིགས་པ་འདི་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་གི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཀློང་དུ་ཚུད་པའི་གནད་ཀྱིས་རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བས་ཅིག་ཆར་གཟིགས་པ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གིས་ལྟ་ཅི། ས་ལ་གནས་པས་ཀྱང་བསམ་པར་དཀའ་བའོ།།

༡༩༽ སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར། པོད་རྒྱུད་༼ཀ༽ ཤོག་གྲངས་ ༡༥༨ ནང་དུ་གསལ།

དེའི་ཚུལ་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས།[༡༥] ཆོས་ཀུན་མཉམ་པ་ཉིད་མཉམ་པར། །རང་བྱུང་བས་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་མངོན་སངས་རྒྱས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟིགས་པ་མཉམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས།[༡༦] ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། །དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་ན། །མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་འབད་མེད་གཟིགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཟླ་སྐར་ཤར་བའི་ཚུལ་དུ་ཁྱབ་ཅིང་། རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ངང་ནས་གཟིགས་པ་འདི་རང་བྱུང་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཞི་ལ་བཞུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་ཇི་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་པ་ལ་བརྟེན་ན་མི་ལྡོག་པའི་ཡིད་ཆེས་རྙེད་པ་འགྱུར་རོ། །རྐང་པ་གསུམ་པ་ནི། ལུས་ཅན་ཀུན་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱ་རུང་གི་རིགས་ཡོད་དེ། དྲི་མ་གློ་བུར་བ་སྤང་རུང་དུ་གྲུབ་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱ་རུང་གི་རིགས་ཡོད་ན་ལུས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་ངེས་ཏེ། དེ་དག་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐུ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྲུབ་པས་སྔ་ཕྱི་ལ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་འདིས་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ཤེས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༥ ༽ སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར། དཀོན་བརྩེགས་པོད་རྟགས་༼ག༽ ཤོག་གྲངས་ ༣༣ ནང་དུ་གསལ།
༡༦ ༽ རྣམ་གླིང་དེབ་གཞུགས་ཤོག་གྲངས་ ༣༢༥ ནང་དུ་གསལ།

འདིར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་དཔོག་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལ་འགྱུར་མེད་དང་། དེ་འབྲས་དུས་དང་ངོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་མེད་པ་དང་། གློ་བུར་བའི་དྲི་མ་རྣམས་ཡུན་ཇི་ལྟར་རིང་ཡང་འབྲལ་རུང་ཡིན་པས་རིགས་དེ་ས་སངས་རྒྱ་བ་ལ་ནམ་ཡང་ཆུད་ཟ་བ་མི་སྲིད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་རིགས་ཡོད་པ་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཁྱད་མེད་པ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཡོད་ན་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ནའང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་ཡོད་དགོས་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དང་སྤྱི་ཕྱིར་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་པའི་རིགས་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་འགྲུབ་སྟེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་ལམ་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་ལ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཀྱི། གཞན་དུ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཞེས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དུས་ན་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་དུས་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་འབྲས་དུས་གསར་དུ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སླེབ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བྲ་ཡས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གནས་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་བློ་གྲོས་འབྱོང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་གྱི་ཁམས་ཡོད་པར་བཞག་པ་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནད་ཟབ་མོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་རྣམས་ལ་ངའི་གསུང་གིས་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་དང་མི་སླུ་བར་འགྱུར་གྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བས་ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་བསྟན་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་བློ་ཆུང་རྟོག་གེ་རྣམས་གཡོལ་བ་བརྒྱུད་མར་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གཞི་

མཐུན་གྱི་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་པའི་ཀླན་ཀ་ཇི་སྙེད་པ་ནི་གྱི་ནར་སྨྲ་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས།[༡༧] འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཡང་གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྙིང་པོའི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་སེམས་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་ཁས་བླང་མི་དགོས་ལ། གནས་ཚུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། སྣང་ཚུལ་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཐར་པ་མེད་པའམ་སྲུ་ཡང་འཁྲུལ་མི་སྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། གནས་སྣང་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པའི་སེམས་ཅན་སྲིད་ཅིང་། དེ་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་འཁྲུལ་པ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་པའང་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་དེས་སྙིང་པོའི་ཡོན་ཏན་འགོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཟླ་ན་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་སྟོང་པར་འདི་པས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་བསྟན་དོན་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི་དེ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། །ལྷུ་གྲུབ་ཞལ་འབྱེད་ལས།[༡༨] །གནས་ལུགས་ཡེ་དག་སྙིང་པོའི་ཆོས། །ངོ་བོ་སྟོང་ལ་རང་བཞིན་གསལ། །ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་རང་བཞིན་ཏེ། །ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། དེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ནི། བཀའ་བར་པས་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཚུལ་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པར་བསྟན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བསྟན་པས་ངོ་བོ་སྟོང་པ་གསལ་བར་མཛད།

༡༧) འཇང་བཀའ་འགྱུར་པོད་རྟགས་ (ཅ) ཤོག་གྲངས་ ༩༩ ནང་དུ་གསལ།
༡༨) སྔ་འགྱུར་དར་ཐང་ལྷ་རིགས་དཔེ་ཚོགས་ཤོག་གྲངས་ ༣༢ ནང་དུ་གསལ།

བཀའ་ཐ་མས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་ཕྱོགས་ཆ་ནས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པས་མདོ་སྔགས་མཚམས་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་མོད། འོན་ཀྱང་ཕྱུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ད་ལྟ་ནས་རྫོགས་ཚུལ་མ་བསྟན་པས་མདོ་སྔགས་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། །འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གཞལ་ན་ངོ་བོ་སྟོང་པར་གནས་པས་རྟག་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་དོན་ལྟར་གཞལ་ན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་དངོས་མེད་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ་བས་མཐའ་བྲལ་ཟུང་འཇུག་ཆེན་པོ་ཡིན།། ལྟ་བ་ནི། དེས་ན་བཀའ་བར་པའི་བསྟན་དོན་ཇི་བཞིན་དོན་དཔྱོད་ཚད་མས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ངོ་བོ་དཔྱད་བཟོད་རྡུལ་ཙམ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་ཚུར་མཐོང་ཚད་མས་བཞག་པའི་དངོས་མེད་ཉི་ཚེ་བ་མིན་པར་སྣང་སྟོང་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་སྣང་ཆ་ཡང་ཚུར་མཐོང་གིས་བཞག་པའི་དངོས་པོ་ཉི་ཚེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བཀའ་མཐའ་མའི་དགོངས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གནས་སྣང་མཐུན་པ་དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཇི་བཞིན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །མདོར་ན་བཀའ་བར་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་གནད་གཅིག་ཏུ་ངེས་དོན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ནི། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས།[༡༩] སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ངོ་བོ་སྟོང་ཆ་ནས་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་གཞལ་ན་དཔྱད་བཟོད་རྡུལ་ཙམ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གསལ་ཆ་ནས་དག་པའི་གཟིགས་པ་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ལྟར་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པར་མཛད་དོ།།

[༡༩] སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར། བོད་རྟགས་ (ཀ) ཤོག་གྲངས་ ༢༣ ནང་དུ་གསལ།

དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་སྐོར་ལ།   རང་བློས་གང་ལྕོགས་དཔྱད་གཏམ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྲིས་པ་འདི་ལ་ལེགས་པའི་ཆ་ཙམ་ཞིག་མཆིས་ཚེ་བསྟན་དོན་དུ་བསྔོ་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཉེས་ཚོགས་གང་མཆིས་ཆོས་སྐྱོན་ལྡན་པའི་དྲུང་དུ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་སྨིན་གླིང་གི་གྲྭ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༥ཚེ ས་༥ ཉིན་བྲིས་པ་དགེའོ།།

སྨར་སྨྲས་པ།

ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྔའི་དོན་གཟིགས་པའི། །ཆོས་མཐུན་གྲོགས་དང་བཤེས་གཉེན་འདུས་པའི་སར། །
རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་བགྲོ་གླེང་བགྱིས་པའི་མཐུས། །རིས་མེད་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
རྣམ་མང་ཤེས་བྱ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། །ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་ཐོས་པའི་ཉམས་སྦྱོང་བྲལ། །
འོན་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་རྗེའི་མཐུས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་ཤོག །